

KOLEKTIV V DIALOGU

Bc. Jan Doležel – BcA. Justina Grečková – BcA. Jana Vavřková – BcA.

***Umělecká koncepce rozvoje
HaDivadla pro roky
2025-2028***

GRAFIKA: Jiří Kolář

14. srpna 2024

OBSAH

ÚVOD	1
KOLEKTIVNÍ A NEHIERARCHICKÁ PRÁCE	2
DRAMATURGIE	4
DRAMATURGICKÁ ROZVAHA	8
STRATEGIE BUDOUCÍHO ROZVOJE HERECKÉHO SOUBORU	23
SPOLUPRÁCE S CED	25
MARKETING, KOMUNIKACE, PRODEJ	28

ÚVOD

Proč divadlo? Proč HaDivadlo?

Divadlo je pro nás především setkáním. Ve virtuální době je stále těžší se potkávat a zažívat čistou přítomnost, proto je pro nás důležité zdůrazňovat roli diváctva a jeho účasti na divadelním zážitku s důrazem na svobodu vlastní interpretace. Divadlo je příležitostí prožívat věci, které si v běžné realitě nemůžeme dovolit, ať je to konfrontování se s kontroverzními, potlačovanými nebo nedostatečně akcentovanými tématy.

HaDivadlo je progresivní divadelní scéna, která nás osobně formovala především svou mladostí uvažování. Přesně proto se chceme stát dalšími v řadě začínajících tvůrkyň a tvůrců, kteří by HaDivadlu nabídli jedinečný pohled na současné divadlo a naplnit tak tradici této brněnské studiové scény.

„Šlo o hledání nových možností komunikace divadelního tvaru s divákem tak, aby se divadelní komunikace stala více záležitostí emocionální proti převažujícímu racionálnímu a intelektuálnímu způsobu vnímání.“

Josef Kovalčuk

*o vzniku inscenace **Bylo jich 5 a půl***

KOLEKTIVNÍ A NEHIERARCHICKÁ PRÁCE

Práce v nehierarchickém týmu založená na rovnocenných pozicích se nám osvědčila jako funkční a inspirativní během studia na DF JAMU. Na tomto principu zakládáme také naši praxi v profesionálním prostředí. Kolektivním přístupem k vedení chceme vnést čerstvý impuls do fungování současné zřizované české divadelní scény, bořit tendence k soutěživosti a direktivnosti a nahrazovat je sdílením a dialogem. Klíčovým pojmem je pro nás **naslouchání** jako gesto, které vede k rovnováze sil, etické vnímavosti a mezilidské angažovanosti.

Práce v kolektivu navíc umožňuje rozložení sil, všechna rozhodnutí a zodpovědnost tak neleží na jediném člověku. Přestože jsme studentstvo stejného ateliéru, přicházíme z různých prostředí s různými znalostmi, které dodávají naší tvorbě rozmanitost. V praxi využíváme přednosti a osobité myšlení každého z nás.

Jan Doležel, bakalář divadelní vědy, budoucí absolvent režie a dlouholetý spolupracovník HaDivadla, Justina Grecová, studentka hebraistiky, budoucí absolventka dramaturgie a aktivní scénografka a Jana Vaverková, bakalářka dramaturgie, budoucí absolventka režie a moderátorka Debaty pro loutky aj.

Kolektivní vedení kulturní instituce je založeno více na kvalitě interakcí mezi lidmi než na jejich postavení. V tomto směru navazujeme na tradici dialogické tvorby HaDivadla. Kromě interpretačního divadla chceme posílit také autorskou tvorbu, oběma se ve vlastní práci aktivně věnujeme. V našem kolektivu experimentujeme s tím, co nám uskupení umožňuje a plně z tohoto rozhodnutí „být spolu“ čerpáme. V pozicích se chceme pravidelně střídat, ale vždy s ohledem na aktuální potřeby HaDivadla.

Umělecké vedení

Vzhledem k tomu, že v současné době neexistují v HaDivadle tři plné úvazky pro umělecké vedení, rádi bychom je z důvodu naší posílené umělecké aktivity v rámci sezón do tohoto počtu navýšili. Jsme schopni všichni tři na plný úvazek zastávat pozice ve vedení divadla, pravidelně režirovat a spolupracovat s hostujícími tvůrci jako dramaturgové. Toto řešení je schůdné i z důvodu, že kolektivní režie jsou vždy koláží našich originálních přístupů. Naopak v individuální režii se výrazněji projeví svérázný režijní styl a jazyk každého z nás.

Praktické příklady

Základem pro fungování kolektivu je pravidelné setkávání, společné plánování a organizovaná distribuce úkolů. Je pro nás smysluplné si pozice rozdělit systematicky na základě individuální zodpovědnosti za konkrétní roviny v běhu divadla. To se bude odvíjet především od péče o konkrétní inscenace, za již nazkoušené, a především za ty, které vznikají v aktuální sezóně. (Např. sezóna Kolektiv: Sv. Jana z Arku - Grecová, Rozložíš paměť - Doležel, Let's bike - Vaverková). Dalším faktorem je režim účasti/neúčasti na zkoušení inscenace. Osoba, která nemusí být fyzicky přítomná na zkoušení, má v tomto období primární zodpovědnost za provoz, fungování instituce a distribuci informací kolektivu. Divadelní provoz je organická záležitost a těžko lze předem pevně určit konkrétní systém. V prvním roce ve vedení divadla počítáme s účastí nás všech při mapování povinností o kompletním objemu práce uměleckého šéfa/šéfky, na základě této zkušenosti chceme vytvořit funkční systém produktivního rozložení sil. V tomto směru je nám připravena pomoci nastavit pluralitní střídání pozic současná intendantka **Anna Stránská**, se kterou počítáme do budoucna jako se součástí našeho týmu.

PRAVIDELNÉ SETKÁVÁNÍ KOLEKTIVU

	JANA Z ARKU	ROZLOŽÍŠ PAMĚŤ	LET'S BIKE
ZODPOVĚDNOST ZA INSCENACI	GRECOVÁ + Vaverková, Doležel	DOLEŽEL + Štefaňák	VAVERKOVÁ + Grecová
ZODPOVĚDNOST ZA PROVOZ DIVADLA +setkávání s intendantkou	VAVERKOVÁ	GRECOVÁ	DOLEŽEL

DRAMATURGIE

Naše dramaturgie si dává za cíl pracovat se sdílením aktuálních témat prostřednictvím osobních příběhů. Skrze osobní se potom dá pojmenovat to politické a veřejné. Chceme vytvářet podmínky pro divadlo, které nejde cestou tezí a sloganů, ale cestou individuálního prožitku. Rozhodli jsme se pokračovat v tvorbě tématických sezón. V rámci brněnské divadelní mapy považujeme za smysluplné definovat sezóny a vymezit tak dramaturgické směřování HaDivadla jako svébytné scény.

Pracujeme s počtem tří premiér za sezónu. Naším výchozím dramaturgickým rámcem je **adaptace prozaického textu, autorská inscenace a práce s dramatickým textem jako výchozím materiálem se silným autorským přesahem.**

Pracujeme také s linkou přístupných titulů, jejichž výběr záměrně cílí na publikum napříč generacemi a širší veřejnost, která v současnosti není běžným diváctvem HaDivadla. Mezi ně patří inscenace *Rozložíš paměť*, *Gazdina Roba* nebo *Richard tři*.

Dramaturgické linky

Naše premiérové tituly propojují tři tématické linky, které dohromady určují celkovou dramaturgii a ideové směřování sezón a divadla. Tato osa se skládá ze tří bodů - **lokálnost, rozmanitost a dramaturgie prožívání.**

Lokálnost

Za lokální považujeme to, kde žijeme, co nás obklopuje, kudy dennodenně chodíme, jaká místa běžně navštěvujeme, kde to důvěrně známe. Je pro nás zásadní vnímat možnosti i problematiku nejen Brna jako města, ale i jeho širšího okolí. Skrze lokálnost chceme nabídnout možnost vnímat osobní a životní prostor. K Brnu a jeho okolí chováme osobní vztah, proto se považujeme za lokální tvůrce/tvůrkyně a je pro nás podstatné a samozřejmě se zabývat touto konkrétní krajinou kriticky.

Rozmanitost

Rozmanitost je narušením obvyklého, je plavbou proti proudu. Zakládá si na vnímání všeho a všech. Rozmanitost je diverzní, otevírá a utváří perspektivy, jak nahlížet na okolní svět. Chceme dát větší prostor marginalizovaným a většinovou společností přehlíženým tématům a lidem, ať už jde o ženy, LGBTQIA+ osoby, příslušníky etnických menšin, matky, nematky, osoby s handicapem nebo outsidersy všeho druhu. Chceme vydvíhovat rozmanitost v plném rozsahu

Dramaturgie prožívání

Dramaturgie prožívání umožňuje vyvázat se z všudypřítomné racionalizace. Propadnout prožívanému okamžiku, chceme v diváctvu vyvolat emoce a prožitky prostřednictvím atmosféry, obrazu nebo přímého zakoušení hmatem nebo čichem i chutí, případně důrazem na soundscape. Jde o prožitek, který se odráží nejen v naší hlavě, ale i v těle.

V rámci konkrétních dramaturgických úvah pracujeme s pevným ukotvením první sezóny s názvem Kolektiv. Druhá sezóna Talisman a třetí sezóna Ošklivost jsou kontinuálním pokračováním našeho směřování. Vytvořili jsme konstrukt tří plnohodnotných sezón právě z důvodu komplexního představení naší dramaturgie. Tvůrkyně a tvůrce do všech tří sezón jsme oslovili a všichni/všechny s participací souhlasili/y. Výběr spolupracovníků a spolupracovnic vychází z kombinace autorského a interpretačního přístupu k tvorbě.

Režisér **Ondřej Štefaňák** je oceňovaný tvůrce mladé generace v domovském Divadle X10, které se pod jeho šéfovstvím stalo Divadlem roku. Sbírá úspěchy i na dalších renomovaných pražských a regionálních scénách. Jeho autorské adaptace současné české prózy jsou mimořádným příspěvkem k podobě tuzemské činohry.

Režisérka **Kamila Polívková** s HaDivadlem spolupracovala v předchozích letech třikrát a to vždy s velkým diváckým úspěchem i pozitivní odezvou uvnitř divadla. Její oceňované *Prezidentky* (2019) jsou jednou z nejúspěšnějších inscenací HaDivadla v poslední dekádě. Věnuje se silným ženským hrdinkám nacházejícím se v mezních situacích, které je nutí ohledávat osobní i sociální otázky.

Režisér **Samuel Špilar** je představitelem nejmladší generace českého autorského divadla. Ceníme si jeho schopnosti pracovat s komplikovanými literárními texty (Gertrude Stein) a jejich převodu do celistvého inscenačního tvaru vycházejícího z hlubokého dialogu s osobností herců a hereček.

Režisérka a dramatička **Eliška Říhová** si vydobyla významnou pozici na české divadelní scéně prostřednictvím spojení vlastního literárního talentu a výrazného autorského stylu. To ji těsně po absolutoriu KALD DAMU přivedlo na jeviště Národního divadla. Ve své tvorbě svébytným způsobem ztvárňuje každodennost s důrazem na tradice.

Doprovodné programy

HaDivadlo se dlouhodobě věnuje doprovodným programům. Páteř těchto doplňkových událostí, které se postupem let staly rovnocenným partnerem k hlavní inscenační činnosti divadla, zahrnuje diskuze A2, autorské dramaturgické úvody, besedy po představení, divácké ladění a úvody obstarávané týmem lektorů. Tento typ aktivit funguje jako zpřístupnění komplikovanějších inscenačních tvarů a umožňuje **dialog mezi tvůrci, tvůrkyněmi a diváctvem**. Na divadlo jako komunitní prostor bychom rádi navázali a oproti především intelektuálně zaměřeným doprovodným programům se orientovali na performativní přednášky směřující k většímu zapojení diváctva, viz doprovodný program k inscenaci *Let's bike* v sezóně 2025/26 Kolektiv (s. 8).

Přínos doprovodných programů vidíme směrem ven z divadla, tedy k divákům a diváčkám, ale i dovnitř k hereckému souboru. Druhým novým formátem jsou **doprovodné večery**, které volně navazují na jednu premiéru v sezóně. Ty nabízejí svobodnější prostor pro herecký kolektiv k vyjádření se k tématu inscenace či k problematice, kterou nebylo možné ve výsledné podobě pojmout. Byli bychom rádi, aby tyto doprovodné večery byly tvůrčí příležitostí i pro asistenty a asistentky režie, dramaturgie a scénografie u dané inscenace. Tímto způsobem bychom také chtěli navázat **kontakty s novými tvůrci** z řad studentstva uměleckých škol. Třetím pravidelným programem je spolupráce s úspěšným formátem **Debata pro loutky**, který by kriticky zrefletoval téma každé sezóny. Po domluvě s tvůrci Doubravkou Dostálovou a Samuelem Špilarem jsme připraveni debatou živě reagovat na události sezóny.

DRAMATURGICKÁ ROZVAHA

ROZLOŽÍŠ PAMĚŤ – LET'S BIKE – JANVA Z ARKU –

Sezóna 2025/2026: Kolektiv

Můžu poslouchat sebe a zároveň slyšet i ostatní? Hledáš rovnováhu mezi samotou a životem s lidmi. Sám to prostě nezvládneš. Kolektiv.

Člověk je z podstaty společenský tvor. Jde o základní lidskou potřebu, mít kolem sebe ty, kterým lze důvěřovat. Kolektiv může sloužit k uvolnění, vést k radosti a být smysluplnou náplní našeho volného i pracovního času. Člověk může ve spojení s ostatními lépe čelit zásadním hrozbám současnosti jako je radikalizace společnosti nebo zhoršující se psychické zdraví. Pohybujeme se v různých kolektivech (rodina, práce, partnerství, společnost), které si často nevybíráme dobrovolně. Proto je třeba promýšlet pozici individua uvnitř kolektivů a ohledávat jeho krajní stavy. Jak zdravě a zodpovědně komunikovat a koexistovat? Dokážeme žít a tvořit společně v jednom kolektivu?

KLÍČOVÁ SLOVA: DŮVĚRA, POSPOLITOST,
DEHIERARCHIZACE, SPOLUPRÁCE,
DIALOG, VZÁJEMNÉ OBOHACOVÁNÍ,
KOMUNITA, SDÍLENÍ, DEMOKRACIE

JANA Z ARKU

REŽIE A DRAMATURGIE: Kolektiv

PREMIÉRA: listopad 2025

LINKY: Rozmanitost

„Žádná osobnost středověku, ať už mužská nebo ženská, nebyla předmětem většího množství studií než Johanka z Arku. Byla vykreslována jako světice, kacířka, náboženská fanatička, věštkyň, dementní teenagerka, protofeministka, aristokratka, záchránkyně Francie, osoba, která zvrátila průběh stoleté války, a dokonce marxistická osvoboditelka.“

Kelly DeVries

Kolektivně zpracovaná celosouborová inscenace se zabývá různými pohledy na legendu sv. Jany z Arku. Vychází z montáže vizuálních materiálů a textů od dobových zdrojů, her *Panna Orleánská* od Friedricha Schillera a *Johanka z jatek* od Bertolta Brechta, až po současné feministické teorie. Jedná se o výpověď o ženském aktivismu, radikálních přesvědčeních a vydělení z kolektivů, což se může týkat všech generací.

Jana se nebála odejít z malé vesnice od rodiny, přesvědčila francouzského krále, zpochybnila přísné genderové i patriarchální normy, pomohla vyhrát stoletou válku a nakonec se stala mučednicí, o mnoho později i světicí. Odvaha a odhodlání, které ospravedlňují násilí, crossdressing a nelítostné praktiky středověku. Je Jana z Arku mladým umanutým spratkem a kacířkou, nebo ženou s nebezpečně silným přesvědčením a ještě silnějšími činy? Jak by její upálení vypadalo dnes? Máme odmítat násilí, když věříme, že skrze něj dokážeme zachránit svět? Inscenace promlouvá o tom, jak čelit opozici, která vám nerozumí, o zneužití kultu osobnosti, ženské slávy a nedůvěře v mládí.

ROZLOŽÍŠ PAMĚŤ

AUTOR PŘEDLOHY: Marek Torčík

REŽIE: Ondřej Štefaňák

DRAMATURGIE: Jan Doležel

PREMIÉRA: únor/březen 2026

LINKY: Lokálnost, Rozmanitost

*„Čas teče, v proudech světla z ulice
hledáš nějakou vzpomínku, něco, co tě
dokáže vzít zpátky.“*

Marek Torčík

Moravské maloměsto nultých let a v něm třináctiletý kluk, který ví, že je jiný. Autofikční ponor Marka Torčíka do vlastního dospívání vyvolá smrt jeho dědečka, který byl společně s jeho matkou, chybějícím otcem a babičkou formující personou. S odstupem času se mnohé vytratí z paměti, něco ale už navždy zůstane pevně vryto v člověku. Příběh samoty a objevování vlastní identity v kulisách sociálních nerovností, latentního rasismu, homofobie a dalších neurogických bodů naší země.

Adaptace knihy oceněné Magnesií Literou 2024 za prózu je založena na kolektivním hrdinovi. Nejde o ojedinělý případ, jeho zkušenost je přenositelná. Režiséra Ondřeje Štefaňáka spojuje s Markem Torčíkem podobný životní background. Oba vyrůstali v malých moravských městech, přináší tedy zkušenost z lokálního prostředí, která je pro tuzemského diváka intenzivnější a surovější, než jsou podobné texty například od Édouarda Louise.

LET'S BIKE!

REŽIE: Jana Vaverková

DRAMATURGIE: Justina Grecová

PREMIÉRA: květen 2026

LINKY: Lokálnost, Dramaturgie prožívání

„ Radost z jízdy může zažít stejnou měrou starý mládenec na cestě do práce, dítě kroužící v parku, profesionální závodnice či víkendový cykloválečník stejně jako dáma, když se v slunném letním dni vypraví na nákupy.“

Ondřej Buddeus

Autorská inscenace pojednává o svobodném pocitu při jízdě na kole, o radosti z jízdy v krajině, ale také o demokracii a efektivitě dopravy, které kolo představuje. Ohledává rozměr kolektivní zkušenosti cyklistek a cyklistů, která není jen o cestě do práce nebo do přírody, ale také o cestě k sobě samé/mu.

Druhá rovina inscenace se zabývá možnostmi cyklistiky v Brně. Vypráví o všech vysněných neuskutečněných cyklostezkách, hrbolech, zraněních, jízdách do Bílovic, o bídě infrastruktury a komplikovaném vztahu cyklistek a cyklistů k městu a naopak.

Inscenace je inspirována knihou *Je to jízda* editora Ondřeje Buddeuse. Oslovili jsme ke spolupráci spolek Brno na kole, který se dlouhodobě zabývá změnami infrastruktury ve městě Brně pro bezpečnou a snadnou cyklistiku a také brněnský kolektiv Bike Kitchen Brno. Jedná se o kontakt, při kterém si chceme pomáhat navzájem, propojovat a zviditelňovat progresivní brněnské komunity.

Doprovodné programy:

Panelová diskuze na téma ženy a aktivismus napříč generacemi a obory

Performativní přednáška v podobě cyklovýletu do Bílovic spoluorganizovaného kolektivem Bike Kitchen Brno.

GAZDINA ROBA – MATERŤSTVÍ – FUNKCIONALISMUS
(revoluční dialog) – BRUTALISMUS /

Sezóna 2026/2027: Talisman

Nemusí být vidět, ale držíš ho pevně v mysli. Dodává ti energii, jistotu, možná víru. Je výjimečný a je jenom tvůj. Dost možná se ti vleze do kapsy a nebo je na tajném místě. Proč o něm nikdy nemluvíš? Co pro tebe znamená?

Sezóna nabízí prostor zkoumání míst v mysli, která souvisí s citlivostí a intuicí. Talisman může mít mnoho podob a je vodítkem k tomu, co je pro nás opravdu důležité. Má schopnost přenášet zpátky do dětství, do bezpečí k milovanému člověku nebo místu.

Nalezený nebo udržovaný vztah k talismanu je speciální péčí o materiál, osobu či stav mysli a stává se unikátním, aniž by ho kdokoliv jiný musel obdivovat nebo mu přidávat objektivní hodnotu. Předmět či místo, ke kterému chováme osobní pouto, se tak staví do opozice vůči masové produkci a mizení originálních kousků. Nalézt své talismany je cesta k udržitelnosti, ale také cesta k sobě samému, k vlastním hodnotám nebo identitě, která není závislá na trendech, ale na životních příbězích a vzpomínkách.

KLÍČOVÁ SLOVA: IDENTITA,
NÁBOŽENSTVÍ, VZPOMÍNKY, NEW
MATERIALISM, UDRŽITELNOST, MYSTIKA

GAZDINA ROBA

AUTORKA: Gabriela Preissová

REŽIE: Eliška Říhová

DRAMATURGIE: Jan Doležel

PREMIÉRA: listopad 2026

LINKY: Lokálnost

„Mánku, duša moja! Všecka ta neposlušnosť a pohoršení, kolikero jsem jich už na světě prohřešila, přišly na mne jen z velké lásky k tobě.“

Gabriela Preissová

Zásadní drama českého vesnického realismu se setkává se silným autorským přístupem. Ústředním motivem jsou toxické, vyostřené a napjaté vztahy určené nábožensko-společenskými podmínkami vycházejícími z lokálních tradičních hodnot hornácké vsi konce 19. století. Podivná připoutanost partnerů překračuje hranice zdravého vztahu a tematizuje lásku a násilí. Mánek je pro Evu talismanem, Samko zase zdrojem agresivního chování a strachu. Nepřijetí partnera nebo partnerky nejbližší rodinou se stává důvodem zpretrhání vztahů, které nás formovaly. Jak se tyto hodnoty mohou projevat v současném kontextu vztahové rozmanitosti a otevřenosti? Slovní spojení "duša moja" otevírá nový způsob čtení. Co to znamená, když je druhý naším jádrem? Dá se tak dlouhodobě žít? Skrze metaforické obrazy chceme rozkrýt, jak funguje lidská mysl ve vztahu, který nemá hranice.

MATEŘSTVÍ

AUTORKA PŘEDLOHY: Sheila Heti

REŽIE: Kamila Polívková

DRAMATURGIE: Justina Grecová

PREMIÉRA: Březen 2027

LINKY: Dramaturgie prožívání

„Ženu samozřejmě její okolí vždycky donutí, aby si připadala jako zločinec, ať už se rozhodne jakkoliv, ať se snaží sebevíc. Matky si připadají jako zločinci. A nematky také.“

Sheila Heti

Inscenace *Mateřství* je adaptací stejnojmenné knihy kanadské autorky Sheily Heti, která autofikčně popisuje důvod vzniku tohoto díla a sama se tak stává jeho hrdinkou. Ve znepokojivé meditaci nad otázkou, zda má či nemá mít autorka dítě, se s velkou upřímností a odhodláním vydává na cestu, jak na tuto otázku najít odpověď. Ať už jsou to rozhovory s přítelkyněmi a přáteli, sny nebo věštění z karet a hod mincí. Inscenace pojmenovává tlak společnosti na ženu a zpochybňuje staletí zavedené předpoklady. Zároveň komentuje vědomé rozhodnutí zůstat bezdětná. Mystičnost pokládaných otázek a přesah do porozumění vlastnímu tělu tak odvádí od myšlenky vidět dítě jako naplnění života.

FUNKCIONALISMUS / BRUTALISMUS (revoltující dialog)

REŽIE: Jan Doležel

DRAMATURGIE: Jana Vaverková

PREMIÉRA: květen 2027

LINKY: Lokálnost, Dramaturgie prožívání

Inscenace o vztahu dvou architektonických směrů a jejich vnímání současnou společností.

HaDivadlo sídlí v monumentálním paláci Alfa, který je jedním ze symbolů brněnského funkcionalismu. Brno má i svoji druhou tvář, méně viditelnou a méně opěvovanou, brutalistní. Jaká je spojitost mezi architekturou a politickým režimem, který formuje naše estetické vnímání? Inscenace o nemožnosti položit rovnítko mezi funkcionalismus a demokracii nebo naopak brutalismus a socialismus. Co je na funkcionalismu socialistického a na brutalismu demokratického? Jak nás ovlivňují budovy, ve kterých trávíme čas? Příběh města jako životního prostředí, ve kterém spolu žijí lidé a budovy. Architektura a urbanismus jako neodlučitelné talismany našich životů.

Možnosti koprodukce s platformou Terén:

Fenomén dvou architektonických směrů nabízí potenciál k hraničnímu divadelnímu projektu v ulicích města. HaDivadlo primárně nevytváří inscenace mimo své prostory. Nejvhodnějším způsobem, jak vyjít do veřejného prostoru, se nám jeví koprodukce s dramaturgickou a produkční platformou Terén, která se věnuje projektům v nedivadelních prostorách. První variantou spolupráce je **vznik dvou samostatných inscenací**. Každá z nich by zpracovávala svébytným způsobem jeden z architektonických stylů. Hrál by se simultánně a končilo by se společným setkáním obou diváckých skupin. Druhá by spočívala ve **vzniku jedné repertoárové inscenace** (HaDivadlo), ke které by v pravidelných intervalech vznikaly **jednorázové performativní události** (Terén) na místech spojených s funkcionalismem a brutalismem (Palác Alfa nebo Administrativní a provozní budova Ingstav). O obou možnostech jsme rámcově diskutovali s uměleckým ředitelem platformy Terén Matyášem Dlabem, který je otevřený o možné spolupráci dále jednat.

Doprovodné programy:

Objektivě orientovaný workshop pro všechny napojený na Senior kavárnu. Zkoumání talismanů, které si účastníci/ice přinesou na workshop a sdílí jeho minulost.

Komponovaný večer k inscenacím *Gazdina roba* a *Mateřství* zaměřený na kontroverzi velikonoční tradice mrskání pomlázkou. Ve spolupráci s organizací Konsent (bude oslovena).

GARGANTUA A PANTAGRUEL – RICHARD TŘÍ VZKAZY
PORNOGRAFIE – POKIA – ministři

Sezóna 2027/2028: Ošklivost

Myslíš, že svět ošklivosti je plnej nechutnosti, plísně, stažených kalhot, upatlaných potících se těl a rigidních katoliček? Co je podle tebe odporné a zvrácené, je pro mě štavnaté a přitažlivé. Vše, co nechceme vidět, co ošklivým nazývám a ty nazýváš. V ošklivosti je síla.

Utápíme se ve vodách vlastního subjektivismu a seberefektování spolu s přísným hodnocením druhých. Co se nám zdá ošklivé dnes, to se bude za 10 let nebo zítra zdát krásným někomu jinému. Je to jako gotický obraz madony hodnocený očima současného umění a naopak. To, co je ošklivé, určuje politika, kritéria společnosti nebo trend, nikoli pomyslná estetická hodnota. Ošklivost je pak vnímána jako přítěž či degenerace. Bez krásy by nebyla ošklivost. Krása ošklivost odjakživa definuje a určuje. Můžeme ji však brát jako pozvánku do výjimečnosti a odlišnosti, která je v jakékoli době obohacující a žádoucí. Netradičnost a vybočování jako dar společnosti, se kterým se neustále setkáváme a znovu a znovu přeformulováváme vlastní hodnoty.

KLÍČOVÁ SLOVA: MNOHOVRSTEVNATOST,
SUBJEKTIVISMUS, SEBEREFLEKTOVÁNÍ,
KRÁSA, VKUS, NETRADIČNOST,
ODLIŠNOST, TĚLO

RICHARD TŘI

Vzkazy ministryně pekla

V NĚMECKÉM ORIGINÁLU: Richard drei;
Mitteilungen der Ministerin der Hölle
AUTORKA: Katja Brunner
PŘEKLAD: Viktorie Knotková
(spolupráce potvrzena)
REŽIE A DRAMATURGIE: kolektiv
LINKY: Rozmanitost

*„Moje tělo chce zůstat torpédem.
Nezvládám.“*

Katja Brunner

Richarda, Richard, R3, Sir Madam Richard, vévodkyně z Gloucesteru, později královna Richard III. Radikální přepis Shakespearova Richarda III. švýcarskou dramatičkou Katjou Brunner nese název Richard tři. Je to ona, Richardis, nespokojená se současnou situací ve světě, nezapadá do své doby i společnosti a touží po vládnutí, tak se rozhodne pro cestu moci a násilí. Manipulace je její silnou stránkou. Je zlá, ale zároveň něžná, taky trochu brat. Katja Brunner si všímá opuštěnosti ženských postav, dělá „ze starých hrdinů nové hrdinky“. Tématem je osobitá poetika genderu i oslava svobody sexuality. Jazyk se skládá z nových slov a svou mnohovrstevnatostí a úderností dokáže vyburcovat až do bodu zlomu. Žena, tělo, různost pohlaví a specifický humor plný aforismů, to vše je Richardis, Richie 3.

PORNOGRAFIE

AUTOR PŘEDLOHY: Péter Esterházy,
Witold Gombrowicz
REŽIE: Samuel Špilar
DRAMATURGIE: Jana Vaverková
LINKY: Dramaturgie prožívání

*„Lidstvo po třicítce začíná být zrůdné.
Celá krása byla na té druhé straně,
mladé.“*

Witold Gombrowicz

Autorská inscenace *Pornografie* vychází z montáže textů *Pornografie* od Witolda Gombrowicze a *Malá maďarská pornografie* od Pétera Esterházyho. Zabývá se současnou interpretací tabuizovaných témat touhy a studu. Gombrowicz popisuje praktiky voyeurismu, pocit nedostatečnosti a neschopnosti zažívat lásku a vášně mimo mladý věk. Esterházy o pornografii uvažuje jako o schématu, ve kterém se odráží každodenní i jeho vlastní život. Inscenace *Pornografie* zkoumá, co lidstvo napříč historií vzrušuje. Náhled na vztah člověka s médiem pornografie a na konstrukt uspokojení potřeb, který je sice v současné době roztržštěný, ale stále v rozporu s etickými rozměry společnosti.

GARGANTUA A PANTAGRUEL

AUTOR: François Rabelais

REŽIE: Justina Grecová

DRAMATURGIE: Jan Doležel

LINKY: Rozmanitost, Dramaturgie prožívání

„... jedl kapustu a kakal kaši, rozeznával mouchy od mléka, vytrhával mouchám nožičky, trhal papír, špinil pergamen, dělil se o kořist beze lva, ořechy klátil a jiný je schvátil...”

François Rabelais

Stejně jako ve středověké společnosti nám i dnes groteskní humor může sloužit jako obrana před strachem z okolních událostí ve světě. Tento humor je absurdní, ironický, tragikomický, temný a vede k hlubokému zamyšlení nad tématy jako je tělesnost a otevření cesty k její rozmanitosti. Rabelaisovská těla převrací realitu, jsou nedokončená a neustále v procesu. Obři Gargantua a Pantagruel se musí konfrontovat se stále platným antickým ideálem o dokonalosti a harmonii tělesných i duchovních proporcí. Ten je stále nadřazován inkluzivnímu pohledu na odlišnosti a odchýlení se od normativního vnímání tělesnosti. Karneval oslavující grotesku, parodii i travestii (a možná se dočkáme i drag show).

Doprovodné programy:

Kabaretní karneval Večer ošklivých kostýmů se zadáním přijď,
co neošklivější můžeš.

Přednáška o roli a podobách tělesnosti dnes i v minulosti.

STRATEGIE BUDOUCÍHO ROZVOJE HERECKÉHO SOUBORU

HaDivadlo je již od svého vzniku výjimečné svým silným hereckým souborem, který je schopen tvořit interpretačním i autorským způsobem. Tuto tradici chceme v našem vedení podporovat s důrazem na tzv. osobní ručitelství. S tím souvisí ochota se otevírat a sdílet, podílet se na vzniku scénáře a improvizovat. Tento přístup se zakládá na snaze o implementaci kolektivní tvorby nejen v rámci našeho vedení, ale také v samotném dialogu se souborem. Netoužíme po souboru poddajném, ale souboru osobností, které se nebojí vyjádřit svůj názor na věc a přispívat kreativně do dramaturgie a tvůrčích procesů. Herce a herečky chceme směřovat k osobitosti, svébytnosti a samostatnosti.

Se souborem chceme vést pravidelný dialog v podobě již zavedených **souborovek** (setkání s celým hereckým souborem jednou za 1-2 měsíce), **celosouborovek** (setkání všech zaměstnanců a zaměstnankyň divadla jednou za čtvrt roku), společné **setkání všech zaměstnanců a zaměstnankyň na konci sezóny** - zhodnocení uplynulé sezóny a sdílení vyhlídek do té nadcházející. Dále také neopomíjíme důležitý prostor HaDivadelní **kuchyňky**, která je pravidelným místem pro spontánní setkávání, pravidelné sdílení bezprostředních reakcí a připomínek k odehranému představení. Je pro nás zásadní přítomnost a spoluprožívání večerních představení s herci, herečkami a všemi dalšími členy a členkami kolektivu. I tento každodenní projev zájmu přispívá k utužování nejen hereckého kolektivu.

Dále by měl být věnován dostatečný prostor **individuálním rozhovorům** s každým z členů hereckého souboru. Je důležité vnímat, v jakém rozpoložení se každý z členů nachází. Pro soubor i pro celé divadlo chceme být stálou oporou, motivovat, klást podněty a výzvy a když je třeba, nabídnout směr.

Podstatnou aktivitou jsou **letní soustředění** celého divadla. Šlo by o koncentrovaný čas všech zaměstnanců/kyň na konci srpna a společné nastavení na nadcházející sezónu. HaDivadlo se rozhodlo soustředění zrušit vzhledem k provozním důvodům i produktivitě práce, proto bychom nastavili jasný produktivní rámec těchto letních setkávání. V čase 3-4 dní se začne zkoušet první premiéra sezóny (čtené zkoušky, seznamování se sekundárními materiály) a část tohoto soustředění bude věnována také rozvíjení hereckého souboru prostřednictvím workshopu s přizvaným expertem/expertkou.

Herecké workshopy nemají přispívat k větší zátěži herce/herečky, nýbrž k očistě a zdravému přístupu k tvorbě. Nejde především o cvičení v obratnosti, jako spíš cvičení v sebepoznávání a navazování dobrých vztahů v souboru. Z expertek přemýšlíme například o Lucii Rossi, jedné ze dvou odbornic na Meissnerovu techniku v České republice. Dále také máme velký zájem o spolupráci s Jairem Cuestou, jedním z posledních asistentů Jerzy Grotowského v jeho paradivadelní fázi. S oběma tvůrci jsme v kontaktu a věříme, že dílna s nimi by mohla být především benefitem pro celý kolektiv divadla. Zároveň se mohou tyto návrhy po dialogu s herci a herečkami proměňovat na základě toho, co by si jako soubor rádi vyzkoušeli. Všechny výše popsané aktivity by měly vyzývat k participaci hereček a herců na směřování divadla.

SPOLUPRÁCE S CED

Centrum experimentálního divadla (CED) je výjimečné nejen svou organizační strukturou, ale především ve společné snaze tří divadel promýšlet a ovlivňovat současnost. Chceme se aktivně podílet na fungování CED a **spoluvytvářet veřejnou kulturní instituci**, která přispívá k naplňování vize kulturního a kreativního Brna dle této definice: „Špičková kulturní a kreativní scéna je postavená na setkávání tradic a inovací, je otevřená experimentům a alternativám a spoluvytváří nejnovější světové trendy“ (Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna). Dále pak považujeme za stěžejní úlohu CED poskytovat prostor pro tvorbu esteticky diverzního programu za rovných, zdravých a důstojných podmínek v duchu „experimentálních divadelních forem a dalších tzv. hraničních forem“ (Zřizovací listina CED). Souběžně s touto aktivní tvorbou souvisí také úloha ji reflektovat a archivovat a současně také udržovat dialog s veřejností (Knihovna a archiv CED, CEDIT).

Uvnitř CED bychom stáli o setkávání členů/členek vedení všech tří scén a společné sdílení informací, reflexí a potenciální koordinaci společných výstupů v pravidelných a častých intervalech. Věříme, že tato setkání povedou k hlubší provázanosti a kompaktnosti CED na všech úrovních. V následujících odstavcích jsou popsány konkrétní příklady, které chceme realizovat především v sezónách 2026/27 a 2027/28.

HADIVADLO – TERÉN – HUSA
NA PROVÁZKU

VIZE SPOLUPRÁCE: *Showcase CED*

Vzhledem k tomu, že každé z divadel sdružených pod CED vytváří svébytnou poetiku, málokdy dochází k průniku diváckých skupin. Tří až čtyřdenní Showcase CED by měl propojení diváckých skupin podpořit a být tak marketingovým nástrojem. Cílem tohoto showcasu je také setkání dramaturgů/dramaturgyň festivalů (především ze zahraničí) a dalších divadelníků/divadelnic. V rámci showcase CED proběhne představení činnosti časopisu CEDIT, již existujícího formátu CED Talks a hlavně společná prezentace vybraných inscenací a jiných tvůrčích výstupů všech scén CED. To vše povede nejen k získávání kontaktů, propojování diváckých skupin, ale především k jednotné prezentaci CED. Zástupci Terénu i Husy na provázku tento showcase zaměřený na síťování považují za smysluplný a jsou otevření k jeho realizaci.

HaDivadlo a Terén

HaDivadlo v předchozích letech pravidelně spolupracovalo s platformou pro performativní umění **TERÉN** (Dům kultury, hostování skupiny Gob Squad). Spolupráce vždy vycházela nejen ze společných dramaturgických záměrů, ale především z praktického rozměru, tedy možnosti spojit produkční síly pro vznik projektů překračujících lidské a finanční zdroje jedné z institucí. V tomto duchu chceme s Terénem spolupracovat i nadále, viz konkrétní příklad u inscenace *Funkcionalismus / Brutalismus* v sezóně 2026/27 Talisman (s. 13).

HaDivadlo a Husa na provázku

Spolupráce mezi divadlem **Husa na provázku** a HaDivadlem nebyla v předchozích letech častá, proto bychom chtěli znovu probudit blízkost a zdravou rivalitu. Tento typ programu by měl probíhat při speciálních příležitostech obvykle jednou za dvě až tři sezóny a reflektovat fenomény spojené se společnou historií (např. výročí narození J. A. Pitínského) nebo zásadní společenské události, jako tomu bylo při uvádění legendárního scénického časopisu Rozrazil, a především udržovat tvůrčí vztahy mezi soubory a jejich diváctvem. Průniky mezi diváckými skupinami jsou možností, jak budovat značku CED.

VIZE SPOLUPRÁCE: *Utkání - síla v rozmanitosti*

V duchu společných východisek a kořenů vycházejících z kontrakultury bychom rádi uspořádali divadelní Utkání mezi Husou na provázku a HaDivadlem. Prostřednictvím jednorázové performativní akce by se ukázalo na sílu, která tkví v rozmanitosti obou souborů. Za každé z divadel by vznikl materiál, který bude sloužit jako východisko pro scénickou skicu. Jako inspirační zdroj chceme využít fenomén, který obě divadla spojuje. Vybrali jsme repliku titulní postavy ze hry *Matka* J. A. Pitínského:

„Takový se věci nedělaj Pošpinil si tradic Todle bylo jediný co rodinu držílo pohromadě To bylo jediný co jí zbylo.“

Dle materiálu, který vznikne jako reakce na tento citát, nazkouší druhé z divadel v prostorách autorstva materiálu performativní výstup. Tedy soubor Husy na provázku vytvoří scénickou skicu dle materiálu HaDivadla v prostorách Alfa pasáže, následně se půjde společný průvod městem do Domu pánů z Fanalu, kde HaDivadlo dle materiálu Husy na provázku uvede svoji scénickou skicu. Vše vyvrcholí společným neformálním setkáním na Alžbětinské scéně CED. Tento společný projekt nepovede k většímu zatížení provozu obou divadel, protože zkoušení bude probíhat maximálně 3-4 dny. Na takovém formátu spolupráce jsme se shodli s dramaturgyní Husy na provázku Veronikou Onheiserovou a jeho uměleckým šéfem Martinem Sládečkem s možným datem realizace na začátku sezóny 2027/28.

MARKETING, KOMUNIKACE, PRODEJ

Diváctvo HaDivadla v současnosti tvoří z významné části mladí dospělí (15-27 let) nejen z řad studentstva humanitních a uměleckých škol. Proto chceme i nadále zaštiťovat **Klub mladých diváků Brno**. Kromě otevřenosti je pro nás zásadní i **kontinuita**. Za jednu z cest k ní považujeme sdílení pohledů na svět a zkušeností se starší generací, proto chceme pokračovat v dosavadním pořádání **Senior kavárny** před vybranými představeními. Nechceme opomenout ani fakt, že naše diváctvo tvoří také rodiče a děti, ale dramaturgii toho typu dostatečně zaštiťuje Divadlo Polárka a Radost. Jednou za měsíc chceme umožnit rodičům **hlídání dětí**. Mělo by probíhat formou dílny, která seznamuje dětské diváky s tématy spojenými s danou inscenací, aby po představení mohl rodič i dítě svůj zážitek sdílet. Dále chceme zachovat představení **english friendly** s anglickými titulky, dramaturgickými úvody i besedami po představení a dále tuto nabídku zaměřenou na **publikum nemluvíící česky** rozšířit o **ukrajinské titulky**.

Sociální sítě a grafika

Vzhledem k dramaturgickým proměnám ve směřování divadla považujeme za přirozené, že se promění i jeho vizuální identita a jazyk komunikace s veřejností. HaDivadelní logo letce se zlomeným křídlem od Milivoje Husáka chceme zachovat v současné podobě.

Novou vizuální identitu by po Alexeyovi Klyukovi převzala skupina tvůrců. V našem zvažování jsou **Hana Kubrichtová, Anna Vašičková, Filip Sajler a David Stejskal**, kteří již v minulosti společně pracovali na událostech jako FAMU FEST 39 a 40 nebo Art Semestr 2024 viz portfolio v příloze. Vizuální tvůrce/kyně považujeme za ideální příklad vzhledem ke kolektivnímu přístupu k tvorbě, ale také komplexní kombinaci grafiky, fotky a videa.

Nacházíme se ve zlomové době, která rozhodne, jakou podobu současné divadlo získá a také jakým způsobem zůstane v kontaktu s mladým diváctvem. Chceme podniknout analýzu cílových skupin a publika, abychom zhodnotili silné a slabé stránky aktuálního PR. S kolektivem vizuálních tvůrců/kyň bychom vytvořili nový koncept propagace a propojili Instagram, reels, fotky a trailery k inscenacím s celkovým vizuálem divadla. Od sociálních sítí chceme, aby měly přehledný feed a byly výrazným a komplexním zdrojem informací. Do propagace by se měli zapojovat také herečky a herci a komunikovat skrze ni s diváky.